

BELGISCHE SENAAT**ZITTING 1950-1951.****VERGADERING VAN 13 DECEMBER 1950.**

Verslag van de Commissie van Financiën belast met het onderzoek van het wetsontwerp houdende tijdelijke maatregelen betreffende de vergelijkende examens voor toelating tot de vaste betrekkingen in de Rijksbesturen (1).

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,**Strekking van de wet.**

De Regering heeft bij de Kamer een wetsontwerp ingediend, dat uitgaat van het streven om « een einde te maken aan de pijnlijke toestand die sedert de oorlog ontstaan is door de aanwezigheid van een aanzienlijk getal tijdelijke personeelsleden in de besturen van de Staat ». Het verstrekt aan de Regering het middel om de voorwaarden van toelating tot de examens te wijzigen. Er zij opgemerkt dat de vergelijkende examens tot regularisatie van de toestand der tijdelijken niet alleen voor laatstgenoemden, maar ook voor alle andere personen die de vereiste diploma's bezitten, openstonden.

De mededinging, als men het zo mag zeggen, van jonge krachten die de school of de universiteit pas verlaten hebben, dreigde de grote meerderheid van de tijdelijken te weren. De redenen welke de Regering opgeeft, schijnen dus het ontwerp te rechtvaardigen.

De memorie van toelichting verklaart immers :

« Men kan zich gemakkelijk inbeelden welke beroering voor het bestuur zou voortvloeien uit een massale vervanging van personeelsleden die sedert tal van

*Zie :**Gedr. Stukken van de Kamer der Volksvertegenwoordigers :*

14 (Buitengewone zitting 1950) : Wetsontwerp;

92 (Buitengewone zitting 1950) : Verslag;

73 en 100 (Buitengewone zitting 1950) : Amendementen.

Handelingen van de Kamer der Volksvertegenwoordigers :
5 en 7 December 1950.

(1) Samenstelling van de Commissie :

de h. Van Overbergh, *voorzitter*; de hh. Adam, Allewaert, Clynmans, de Dorlodot (Baron), Delmotte, Desmet (L.), De Smet (P.), Dierckx, Doutrepont, Harmegnies, Lacroix, Mullie, Rassart, Schot, Servais (L.), Van Laeys, Van Loenhout, Vermeulen, Vos, Vreven en Ronse, *verslaggever*.

SÉNAT DE BELGIQUE**SESSION DE 1950-1951.****SÉANCE DU 13 DÉCEMBRE 1950.**

Rapport de la Commission des Finances chargée d'examiner le projet de loi portant des mesures temporaires relatives aux concours d'admission aux emplois définitifs des administrations de l'Etat (1).

MESDAMES, MESSIEURS,**Portée de la loi.**

Le Gouvernement a déposé sur le Bureau de la Chambre, un projet de loi inspiré par le souci de « mettre un terme à la situation pénible créée par la présence depuis la guerre, dans les administrations de l'Etat, d'un nombre considérable d'agents temporaires ». Il donne au Gouvernement les moyens nécessaires pour modifier les conditions d'admission aux examens. Notons que les concours organisés pour régulariser la situation des temporaires, étaient accessibles, non seulement à ceux-ci mais à toute autre personne, possédant les diplômes exigés.

La concurrence, si on peut s'exprimer ainsi, d'éléments jeunes, sortant des écoles ou d'universités, dans ces examens, risquait d'écarter la grande majorité des temporaires. Aussi, le motif donné par le Gouvernement semble être de nature à justifier le projet.

L'exposé des motifs déclare en effet :

« On imagine sans peine les troubles qui résulteraient pour l'administration d'une substitution massive de nouveaux agents, à d'autres qui sont formés depuis

*Voir :**Documents de la Chambre des Représentants :*

14 (Session extraordinaire de 1950) : Projet de loi;

92 (Session extraordinaire de 1950) : Rapport;

73 et 100 (Session extraordinaire de 1950) : Amendements.

Annales de la Chambre des Représentants :
5 et 7 décembre 1950.

(1) Composition de la Commission :

M. Van Overbergh, *président*; MM. Adam, Allewaert, Clynmans, de Dorlodot (Baron), Delmotte, Desmet (L.), De Smet (P.), Dierckx, Doutrepont, Harmegnies, Lacroix, Mullie, Rassart, Schot, Servais (L.), Van Laeys, Van Loenhout, Vermeulen, Vos, Vreven et Ronse, *rapporteur*.

jaren zijn geschoold, door nieuwe personeelsleden. Zulke vervanging maakt een des te groter gevaar uit daar de tijdelijke personeelsleden, die kunnen bogen op ervaring in openbare dienst, zich niet met gelijke wapens kunnen meten op het stuk van schoolse vakken, met de kandidaten die zopas de onderwijsinstellingen hebben verlaten ».

Getalsterkte en dienstjaren van het tijdelijk personeel.

In het Statistisch Bulletin van Januari 1950 verscheen de telling, per 1 Mei 1949, van de getalsterkte en de dienstjaren der tijdelijke personeelsleden.

Op een totaal van 131.853 Rijksambtenaren waren er per 1 Mei 1949 juist 90.212 vastbenoemden, 40.256 tijdelijk benoemden, en 1.385 ter beschikking gestelden.

Bij de vastbenoemde personeelsleden zijn de op de proef benoemde of stagedoende personeelsleden begrepen.

De tijdelijken behoren vooral tot de IIIe en IVe categorieën van het bestuur.

De meeste tijdelijken (30,67 t. h.) zijn 20 tot 25 jaar oud; op die leeftijd kunnen zij niet alle op school geleerde begrippen vergeten zijn. Onder de tijdelijken zijn er echter ouderen, die zich in beginsel niet meer op vergelijkende examens kunnen aanmelden :

Van 25 tot beneden 30 jaar : 24,35 t. h.;

Van 30 tot beneden 35 jaar : 10,06 t. h.;

Van 35 tot beneden 40 jaar : 8,52 t. h.;

Van 40 tot beneden 45 jaar : 6,10 t. h.;

Van 45 tot beneden 50 jaar : 4,58 t. h.;

Van 50 tot beneden 55 jaar : 3,44 t. h.;

Van 55 tot beneden 60 jaar : 2,68 t. h.

552 tijdelijke personeelsleden zijn 60 tot 65 jaar oud.

Draagwijdte van het wetsontwerp.

Het ontwerp heeft tot doel de aangekondigde vergelijkende examens te vernietigen. Opdat de wettelijkheid van de maatregel niet zou kunnen betwist worden, wenst de Regering de volgende punten bij koninklijk besluit te kunnen regelen :

1° de kandidaten uitsluiten die niet tot de administratie behoren en geen prioriteitsrechten bezitten;

2° de tijdelijke personeelsleden ondervragen over andere vakken, dan de overige kandidaten, o. m. de voorranghebbenden;

3° aan de tijdelijke personeelsleden sommige faciliteiten verlenen, zoals vrijstelling van de proeftijd en van het examen tot aanstelling in vast verband;

4° de grensleeftijd opvoeren ten behoeve van de tijdelijke personeelsleden alleen.

de longues années. Cette substitution est d'autant plus à redouter que les agents temporaires qui ont l'expérience de la chose publique, ne peuvent pas lutter à armes égales sur des matières scolaires avec des candidats frais émoulus des établissements d'enseignement ».

Effectifs et ancienneté des agents temporaires.

Le Bulletin de Statistique, de janvier 1950, a publié le recensement au 1er mai 1949, des effectifs des temporaires et de leur ancienneté.

Sur un total de 131.853 agents de l'Etat, on comptait, au 1er mai 1949, exactement 90.212 agents définitifs, 40.256 agents temporaires et 1.385 agents en non-activité.

Parmi les agents définitifs sont compris les agents à l'essai ou stagiaires.

Les agents temporaires appartiennent surtout aux catégories III et IV de l'administration.

La grande majorité des temporaires (30,67 p. c.) sont âgés de 20 à 25 ans; à cet âge-là, les notions apprises à l'école ne doivent pas être totalement oubliées. Mais on notera, cependant, qu'il y a parmi les temporaires des agents plus âgés, qui en principe, ne pourraient plus se représenter aux concours :

De 25 à moins de 30 ans : 24,35 p. c.;

De 30 à moins de 35 ans : 10,06 p. c.;

De 35 à moins de 40 ans : 8,52 p. c.;

De 40 à moins de 45 ans : 6,10 p. c.;

De 45 à moins de 50 ans : 4,58 p. c.;

De 50 à moins de 55 ans : 3,44 p. c.;

De 55 à moins de 60 ans : 2,68 p. c.

Il y a 552 agents temporaires ayant de 60 à 65 ans.

Portée du projet de loi.

Le projet a pour but d'annuler les concours qui avaient été annoncés. Le Gouvernement, afin que la légalité de la mesure ne puisse être discutée, se réserve de pouvoir fixer par arrêté royal les points suivants :

1° d'exclure les candidats étrangers à l'Administration, non prioritaires;

2° d'interroger les agents temporaires sur des matières différentes de celles imposées aux autres candidats, notamment aux prioritaires;

3° de réserver aux agents temporaires certaines facilités, telle la dispense du stage et de l'examen d'admission définitif;

4° de relever les limites d'âge uniquement en faveur des agents temporaires.

Onderzoek van het ontwerp en bespreking in de Kamer der Volksvertegenwoordigers.

Over het wetsontwerp werd namens de Bijzondere Kamercommissie een uitstekend verslag uitgebracht door volksvertegenwoordiger Saint-Remy (Gedr. St. Kamer, n° 92, Buitengewone zitting 1950).

De Bijzondere Kamercommissie heeft het ontwerp grondig bestudeerd; de verslaggever stelt vast dat er in de Commissie twee stellingen verdedigd werden: die der Regering, welke verlangt dat het Parlement een kaderwet zou goedkeuren, met dien verstande dat de welgevende macht de voorwaarden van toegang tot openbare betrekkingen kan regelen, zonder in bijzonderheden te treden. De andere stelling wordt verdedigd door degenen die menen dat het Parlement het ambtenarenstatuut behoort te regelen door een beginselwet aan te nemen. Over beide standpunten werd een lange bespreking gehouden.

De verslaggever geeft een bondig overzicht van de rechtskundige en praktische argumenten, waarom de Commissie het standpunt van de Regering heeft aangevaard. Een minderheidsnota is bij het verslag gevoegd.

Onderzoek van de grondwettelijke basis van de vorm van het statuut der Rijksambtenaren.

Wij zijn van oordeel dat de Regering zeer ver is gegaan, waar zij aanneemt dat het Parlement een kaderwet stelt, om de beginselen voor toegang tot vaste betrekkingen in de algemene Rijksbesturen te bepalen.

Wij denken dat men niet verder kan gaan dan de Regering gegaan is, die enigszins van de strenge grondwettelijke beginselen schijnt afgeweken te zijn.

In een onlangs verschenen studie van de hand van de h. Paul De Visscher, Professor aan de Rechtsfaculteit, in de School voor Politieke Wetenschappen van de Leuvense Universiteit (zie boekd. X, n° 39, Annales de Droit et de Sciences politiques, blz. 79 tot 96) wordt de vraag gesteld of het statuut van het Rijkspersoneel onder vorm van wet of onder vorm van koninklijk besluit moet uitgevaardigd worden.

De h. De Visscher stelt vast dat de sedert de invoering van het statuut van 2 October 1937 toegepaste misbruikelijke praktijken oorzaak zijn dat de personeelsleden de voorkeur gegeven hebben aan de wet, boven het koninklijk besluit. In administratieve kringen hebben de ambtenaren en beambten een neiging om te geloven dat zij slechts werkelijke statutaire waarborgen zullen bezitten de dag dat het statuut onder vorm van wet zal uitgevaardigd zijn.

Uit rechtskundig oogpunt en in feite schijnt het gevaar van willekeur bij de uitvoerende macht niet te bestaan.

In de merkwaardige studie van de h. De Visscher zijn de argumenten ten voordele van de reglementaire stelling bijeengebracht onder de rubrieken:

- 1° de grondwettelijke teksten;
- 2° de algemene grondwettelijke beginselen;
- 3° de grondwettelijke traditie;

Examen du projet et discussion, à la Chambre des Représentants.

Le projet de loi a fait l'objet d'un excellent rapport fait au nom de la Commission spéciale par M. le représentant Saint-Remy (Doc. de la Chambre des Représentants, n° 92, Session extraordinaire de 1950).

La Commission spéciale constituée par la Chambre, a consacré une étude approfondie au projet; le rapporteur constate que, au sein de la Commission, deux thèses se sont affrontées: celle du Gouvernement, qui désire que le Parlement vote une loi de cadre, étant entendu que le pouvoir législatif peut intervenir en ce qui concerne les conditions d'accès aux emplois publics, mais ne peut entrer dans le détail. L'autre thèse est celle de ceux qui estiment que c'est au Parlement qu'il incombe de régler le statut des fonctionnaires, en votant une loi de principe. La confrontation de ces thèses donna lieu à une longue discussion.

Le rapporteur résume les arguments d'ordre juridique et pratique, qui ont déterminé la Commission à admettre la thèse du Gouvernement. Une note de la minorité est jointe au rapport.

Examen de la base constitutionnelle de la forme du statut des agents de l'Etat.

Nous estimons que le Gouvernement est allé très loin, en admettant que le Parlement vote une loi de cadre, qui fixerait les principes pour l'accession aux emplois définitifs des administrations générales de l'Etat.

Nous croyons qu'on ne peut aller plus loin que ne l'a fait le Gouvernement, qui semble s'être écarté quelque peu de la rigueur des principes constitutionnels.

En une étude récente de M. Paul De Visscher, Professeur à la Faculté de Droit, à l'Ecole de Sciences politiques de l'Université de Louvain (voir Tome X, n° 39, Annales de Droit et de Sciences Politiques, pp. 79 à 96) est examinée la question de savoir si le statut des agents de l'Etat doit être édicté sous forme de loi ou sous forme d'arrêté royal.

M. De Visscher constate que ce sont les pratiques abusives utilisées depuis le statut du 2 octobre 1937, qui ont fait donner aux agents la préférence à la loi sur l'arrêté royal. Dans les milieux administratifs, les agents ont tendance à croire que ceux-ci n'auront de véritables garanties statutaires, que le jour où le statut sera édicté sous forme de loi.

Il semble que juridiquement et en fait, le danger de l'arbitraire du pouvoir exécutif n'existe pas.

Dans la remarquable étude de M. De Visscher, les arguments en faveur de la thèse réglementaire, sont groupés sous les rubriques:

- 1° les textes constitutionnels;
- 2° les principes constitutionnels généraux;
- 3° la tradition constitutionnelle;

4° het advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State;

5° de rechtsleer.

Na de kwestie uit rechtsoogpunt te hebben onderzocht, bekijkt de schrijver ze ook in de praktijk en bij besluit ten voordele van de reglementaire stelling.

Het ligt niet in de bedoeling die studie te ontleden. Wij zullen er ons toe beperken de richtende factoren daaruit te halen.

1° De grondwettelijke teksten.

Artikel 66, 2° en 3° alinea's van de Belgische Grondwet verkondigt : « De Koning benoemt de ambtenaren bij het algemeen bestuur en bij de buitenlandse betrekkingen, behoudens de bij de wet voorziene uitzonderingen.

» Andere ambtenaren benoemt hij alleen krachtens een uitdrukkelijke wetsbepaling. »

Het blijkt dus dat de benoeming en de invoering van het statuut der ambtenaren bij het algemeen bestuur en bij de buitenlandse betrekkingen een aan de uitvoerende macht eigen zijnde macht is.

Sommige geleerden die de jongste tijd — want de reglementaire stelling werd vóór 1937 weinig betwist — een tegengestelde thesis verdedigd hebben, denken dat de Koning tot op heden het statuut van het Rijkspersoneel heeft kunnen regelen omdat de Grondwet deze aangelegenheid niet geregeld heeft.

Het zou hier om zo te zeggen om een residuaire macht van de Koning gaan.

De h. De Visscher merkt in dit verband op : « Ofwel is de macht om het statuut van het Rijkspersoneel te regelen een eigen macht van de Koning, op grond van artikel 66, lid 2, ofwel is het een residuaire macht, doch in dit geval zou dienen vermeld bij welke wet de uitoefening daarvan aan de Koning is toegekend ».

De argumentatie van de minderheidsnota is ontleend aan een mededeling van Prof. Mast en komt er op neer dat de wet, volkomen in overeenstemming met de grondwettelijke regelen, zou kunnen bepalen welke voorwaarden de Koning bij de uitoefening van zijn benoemingsmacht zal moeten vervullen.

Hierop antwoordt de h. De Visscher dat dit er op neer komt te besluiten van het bijzondere naar het algemene, door te beweren dat de wet het statuut van alle ambtenaren van algemeen bestuur kan regelen omdat de Grondwet aan de wet bij uitzondering de machtiging verleent aan de Koning de benoeming van sommige ambtenaren te onttrekken.

De h. De Visscher merkt bovendien op dat, waar de wet het statuut van sommige ambtenaren regelt, zulks steeds is krachtens een grondwettelijke tekst, waaruit kan besloten worden dat, bij ontstentenis van een tekst waarbij aan de wetgever bevoegdheid wordt verleend om de statuten van het Rijkspersoneel te regelen, deze regeling een eigen macht van de Koning uitmaakt.

De grondwetgevers hebben het trouwens noodzakelijk geoordeeld te bepalen dat het statuut van het

4° l'avis de la section de législation du Conseil d'Etat;

5° la doctrine.

Après avoir examiné la question en droit, l'auteur l'examine également en pratique et il conclut en faveur de la thèse réglementaire.

Il n'entre pas dans nos intentions de faire l'analyse de cette étude. Nous nous bornerons à en extraire les éléments directeurs.

1° Les textes constitutionnels.

L'article 66, alinéas 2 et 3 de la Constitution belge proclame : « Le Roi nomme aux emplois d'administration générale et de relation extérieure, sauf les exceptions établies par les lois.

» Il ne nomme à d'autres emplois qu'en vertu de la disposition expresse d'une loi ».

Il semble donc qu'il faille considérer comme un pouvoir propre de l'exécutif, la nomination et l'établissement du statut des agents d'administration générale et de relation extérieure.

Certains savants qui dans les derniers temps — car la thèse réglementaire ne fut guère contestée avant 1937 — ont soutenus une thèse contraire, pensent que le Roi a jusqu'à ce jour, pu régler le statut des agents de l'Etat, parce que la Constitution n'a pas réglée cette matière.

Il s'agirait en quelque sorte d'un pouvoir résiduaire du Roi.

M. De Visscher fait observer à cet égard : « Ou bien le pouvoir de régler les statuts des agents de l'Etat est un pouvoir propre du Roi, qui trouve sa base dans l'article 66, alinéa 2, ou bien c'est un pouvoir résiduaire mais dans ce cas, il conviendrait de citer la loi qui en a accordé l'exercice au Roi ».

L'argumentation invoquée dans la note de la minorité empruntée à une communication de M. le Professeur Mast, consiste à dire que la loi pourrait en parfaite conformité avec les règles constitutionnelles, déterminer quelles seront les conditions que le Roi devra remplir dans l'exercice de son pouvoir de nomination.

A cet argument, M. De Visscher répond que c'est conclure du particulier au général, que de soutenir que la loi peut régler le statut de tous les agents d'administration générale, parce que la constitution l'autorise exceptionnellement à soustraire au Roi la nomination de certains de ses agents.

M. De Visscher fait observer pour le surplus que, lorsque la loi réglemente le statut de certains agents, c'est toujours en vertu d'un texte constitutionnel, d'où il est permis de conclure qu'en l'absence d'un texte accordant compétence au législateur pour régler les statuts des agents de l'Etat, cette réglementation constitue un pouvoir propre du Roi.

Les constituants ont d'ailleurs jugé nécessaire d'indiquer que le statut des agents communaux, des mem-

gemeentepersoneel, van de leden van het leger, van de Rijkswacht, van de magistratuur, van het Rekenhof, bij de wet moet geregeld worden.

Hieruit kan afgeleid worden, dat zij over het algemeen de regeling van het statuut van het Rijkspersoneel als een eigen macht van de uitvoerende beschouwd hebben.

2° De algemene grondwettelijke beginselen.

Schrijver merkt op dat de beginselen van de scheiding der machten en van de ministeriële verantwoordelijkheid ten voordele van de reglementaire stelling pleiten. Het volstaat dit te bevestigen om het te begrijpen. Bij ontstentenis van een formele tekst, mag de wetgevende macht zich niet met de regeringsfunctie inlaten door een statuut der ambtenaren van het algemeen bestuur uit te vaardigen. In dezelfde gedachten-gang kan men hier nog het algemeen beginsel van de ministeriële verantwoordelijkheid aan toevoegen.

De h. De Visscher voegt hieraan toe : « Hoe zouden de Wetgevende Kamers er de uitvoerende macht een verwijt kunnen van maken dat zij slechte beambten heeft gebruikt, indien de wet zelf dergelijke aanwerving toelaat of oplegt ? ».

3° De grondwettelijke traditie.

De reglementaire stelling werd steeds als vanzelfsprekend aanvaard (uitgezonderd door Errera).

Het verslag aan de Koning van het statuut van 2 October 1937 zegt : « De vaststelling van den rechts-toestand van het Rijkspersoneel is een der natuurlijke bevoegdheden van de uitvoerende macht. In het principe van de scheiding der machten ligt, voor elk van haar, het recht besloten om zelf hare werkzaamheden te regelen ».

4° Het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State.

Het geldt het advies dat op 10 December 1949 over het ontwerp werd gegeven. Het zegt uitdrukkelijk : « Het ontwerp strekt er niet toe aan de Koning machten te verlenen welke hij reeds bezit ».

Hieruit moet dus besloten worden dat de macht om het statuut op te maken, niet behoort tot de residuair machten waarvan de toekenning aan de Koning een wet veronderstelt.

5° De rechtsleer.

De 6^e universitaire dag, te Brussel op 27 Januari 1937 gehouden, doet opmerken dat, aangezien de Koning, krachtens de Grondwet en onder voorbehoud van de geldende wetten, over het recht beschikt om, langs de weg van een koninklijk besluit, het statuut der ambtenaren te regelen, het wenselijk schijnt in een wet de essentiële beginselen van het statuut der ambtenaren van het bestuur vast te leggen.

De h. Louis Camu meent dat, wegens redenen van juridische en van praktische aard, de voorkeur moet gegeven worden aan het koninklijk besluit (Eerste verslag over de administratieve hervorming, 1937, blz. 9).

bres de l'armée, de la gendarmerie, de la magistrature, de la Cour des Comptes, doit être réglé par la loi.

On peut en inférer qu'en règle générale, ils ont considéré la réglementation du statut des agents de l'Etat, comme constituant un pouvoir propre de l'exécutif.

2° Les principes constitutionnels généraux.

L'auteur fait observer* que les principes de la séparation des pouvoirs et de la responsabilité ministérielle, sont en faveur de la thèse réglementaire. Il suffit de l'affirmer pour le comprendre. En l'absence du texte formel le pouvoir législatif ne peut pas s'immiscer dans la fonction gouvernementale en édictant un statut des agents de l'administration générale. Dans le même ordre d'idées on peut y ajouter le principe général de la responsabilité ministérielle.

M. De Visscher ajoute : « Comment les Chambres législatives pourraient-elles reprocher à l'exécutif d'avoir utilisé de mauvais agents, si c'est la loi elle-même qui permet ou impose un tel recrutement ? »

3° La tradition constitutionnelle.

La thèse réglementaire a toujours été admise comme allant de soi (exception faite d'Errera).

Le rapport au Roi du statut du 2 octobre 1937 dit : « La détermination du statut des agents de l'Etat est une des attributions naturelles du pouvoir exécutif. Le principe de la séparation des pouvoirs implique pour chacun d'entre eux, le droit de régler ses activités ».

4° L'avis de la section de législation du Conseil d'Etat.

C'est l'avis émis le 10 décembre 1949, sur le projet. Il dit *expressis verbis*, « le projet ne tend pas à conférer au Roi des pouvoirs qu'il possède déjà ».

Il faut donc en conclure que le pouvoir d'établir le statut ne fait pas partie du domaine des pouvoirs résiduels dont l'attribution au Roi, suppose une loi.

5° La doctrine.

La 6e journée universitaire tenue à Bruxelles le 27 janvier 1937, croit tout en faisant observer que le Roi disposant en vertu de la constitution et sous réserve des lois en vigueur, du droit de régler par voie d'arrêté royal le statut des fonctionnaires, qu'il semble désirable de fixer dans une loi, les principes essentiels du statut des agents de l'administration.

M. Louis Camu, croit que les raisons d'ordre juridique et d'ordre pratique, doivent faire accorder la préférence à l'arrêté royal (premier rapport sur la réforme administrative, 1937, p. 9).

Errera meent, in een niet met redenen omkleed advies, dat de wet voorwaarden kan stellen voor het benoemingsrecht van de Koning.

De h. Wigny (Principes généraux de droit administratif belge, blz. 42 en 43) is voorstander van de reglementaire stelling.

Buitendien zijn er nog redenen van praktische aard die ten gunste van de reglementaire stelling pleiten.

*
**

Wij kunnen dus besluiten dat, wanneer de Regering voorstelt het vraagstuk van de regularisatie der tijdelijken te beschouwen als een vraagsuk dat onder de uitvoerende macht ressorteert, zij in de grondwettelijke waarheid is.

Wat er haar heeft toe doen besluiten de aan uw beraadslagingen voorgelegde wet in te dienen, is de nietigverklaring van reeds uitgeschreven examens en het samentreffen met bepalingen van de wet van 3 Augustus 1919 en 27 Mei 1949.

Sommige commissieleden vragen dat de Regering de wenselijkheid zou onderzoeken om het voorgestelde regime in overeenstemming te brengen met datgene dat in de ondergeschikte besturen van kracht is.

Het wetsontwerp werd met 11 stemmen bij 1 onthouding aangenomen.

Dit verslag werd bij eenparigheid aangenomen.

De Verslaggever,
E. RONSE.

De Voorzitter,
Cyr. VAN OVERBERGH.

Errera dans un avis non motivé, croit que la loi peut conditionner le droit de nomination du Roi.

M. Wigny (Principes Généraux de droit administratif belge, 1947, pp. 42 et 43) est partisan de la thèse réglementaire.

A tous ces motifs viennent s'ajouter des motifs d'ordre pratique qui plaident en faveur de la thèse réglementaire.

*
**

Nous pouvons donc conclure que lorsque le Gouvernement propose de considérer le problème de la régularisation des temporaires comme un problème qui relève de l'exécutif, il est dans la vérité constitutionnelle.

Ce qui l'a déterminé à proposer la loi qui est soumise à votre délibération, c'est l'annulation d'épreuves déjà annoncées et l'interférence avec les dispositions de la loi du 3 août 1919 et 27 mai 1949.

Certains commissaires ont exprimé le désir que le Gouvernement examine l'opportunité d'établir une concordance entre le régime proposé et celui en vigueur dans les administrations subordonnées.

Le projet de loi a été adopté par 11 voix et une abstention.

Le présent rapport a été adopté à l'unanimité.

Le Rapporteur,
E. RONSE.

Le Président,
Cyr. VAN OVERBERGH.